

## СА СРПСКИМ МИРОВЊАЦИМА У ЛИБАНУ



# ПОД ЗАСТАВОМ МИРА

**П**рипадници Војске Србије ангажовани су у мултинационалним операцијама Уједињених нација и Европске уније широм света, а 177 српских мировњака тренутно борави у мисији UNIFIL у Либану. Реч је о најбројнијем контингенту наше војске у једној таквој мисији, чији је најважнији задатак одржавање мира и безбедности дуж линије разграничења, такозване плаве линије између

Израела и Либана. Према речима команданта контингента мајора Владана Парезановића, наши мировњаци размештени су на четири локације у зони операције, на по две у секторима „Исток“ и „Запад“.

– У Сектору „Исток“ налазимо се у бази УН 7-2, где имамо штабне официре у Команди мултинационалне бригаде, штабне официре и подофицире у саставу шпанског батаљона, елемент националне подршке, пешадијски вод и вод за подршку. Такође,

распоређени смо и у бази УН 9-66 где имамо пешадијску чету. У Сектору „Запад“, у месту Накура, имамо штабне официре у Команди мисије и у бази УН 1-26, у којој је вод за заштиту снага – објашњава мајор Парезановић.

Говорећи о SERBCON-10, како је интернационални назив десете ротације српских мировњака у земљи кедрова, мајор Парезановић наглашава да он означава много више, јер су српски мировњаци амбасадори и наше земље и Војске.

– Наши војници показали су висок ниво професионалности и знања, и нема сумње да су Војску и Србију репрезентовали на најбољи начин – истиче мајор Парезановић.

Према његовим речима, основни изазови с којима се као командант националног контингента суочава јесу релативно нестабилна и специфична безбедносна ситуација, етнички и културолошки диверзитет становни-

**Док се недељно вече нечујно спуштало над базом „Мигел де Сервантес” на либанском југу, месец се полако издизао изнад застава, које су вијорећи се на пријатном медитеранском поветарцу разоткривале да су њени становници стигли с различитих меридијана. Жамор који је допирао из једне од барака мешао се с музиком и смехом људи, које је упркос различитим шарема на униформама повезивао исти плави знак на рукаву – знак Уједињених нација. Није, такође, било тешко погодити и ко су главни актери тог дружења, јер их је одавао препознатљив мирис роштиља и велика тава у којој се крчкала паеља. Боље од било ког извештаја, чак и случајном пролазнику, сем осталог, овај приказ најбоље сведочи о сарадњи српских и шпанских мировњака на важном заједничком задатку – чувању мира на југу земље кедрова.**

штва, рад у мултинационалном окружењу и логистичка подршка контингента.

Мајор Парезановић посебно истиче одличан одабир и висок ниво обучености и оспособљености припадника Копнене војске, као и то да наши мировњаци посебно хвале добар однос са припадницима шпанских оружаних снага. Он закључује да су, осим доприноса миру, нова искуства оно најважније што ће из мисије понети са собом. За разлику од ранијих времена, када су мировне операције имале искључиво војни карактер, у последње две деценије оне постале мултидимензионалне, па су таква искуства непроцењива у даљем раду, и за Војску Србије и за будуће учеснике мисија.

### **Кад зашкрипи ту су логистичари**

За логистичку подршку српског контингента задужен је Елемент националне подршке и вод за подршку, чији је командир капетан Никола Јовановић. Планирање и реализација логистичке подршке изводи се искључиво сопственим капацитетима, али и капацитетима шпанске стране и земље домаћина. Радна атмосфера у пространим радионицама посебно долази до изражаја када су српски мировњаци у смени са шпанском колегама, а мајсторске вештине и вредне руке руше све језичке баријере.

Како истиче потпуковник Хавиер Калзадо, командант Логистичког батаљона, ово је друга ротација српског контингента са којом је, према сопственом признању, имао задовољство да сарађује. Он издваја њихову професионалност и посвећеност да се задаци заврше на време.

– Веома лако се споразумемо када треба да решимо неки задатак. Заједно чинимо целину, чак организујемо и заједничка дружења у слободно време – објашњава потпуковник Калзадо. Он наглашава и да су за рад у оваквом окружењу често неопходне вештине микроменаџмента, али да је углавном реч о редовним задацима одржавања.

Мајор Ивица Стојановић, који је ангажован у Одсеку за логистику Команде Сектора „Исток”, радни дан проводи са колегама шпанских, бразилских, индонезанских, индијских и оружаних снага Салвадора.

– Бавимо се комплетном логистиком за све батаљоне у Сектору „Исток”. Реч је о захтевном послу зато што се рад понекад не види, а у суштини се ради 24 сата дневно, сваки дан. Када искрсне проблем, тада логистика долази у први план. Имајући у виду да у Сектору имамо четири батаљона и људе из више од десет држава, иако смо сви војници, постоје значајне разлике у начину рада – објашњава мајор Стојановић, додајући да се уз добру вољу и труд увек пронађе „заједнички језик”.

Припадник Елемента националне подршке мајор Дејан Гојић на дужности је официра техничке подршке нашег контингента. Посао који обавља односи се на израде возачких дозвола, праћења саобраћајне подршке, извештавања, а осим тога, задужен је и за одржавање и снабдевање наше чете, пошто смо, на основу техничког споразума, део Логистичког батаљона.

– У употреби је 37 моторних, односно борбених средстава и због тешких услова експлоатације, првенствено природе терена, њихово одржавање је веома захтевно – истиче мајор Гојић и каже да се снабдевање

обавља и дотуром резервних делова у зону операције.

### **Сваки дан је понедељак**

Врата Тактичко-оперативног центра Сектора „Исток” никада се не закључавају, јер се у њему ради стално, сваког дана. Информације о планираним активностима и свим инцидентима у зони операције стижу управо ту, где се обликују и шаљу Команди мисије. Мото официра ангажованих у Центру је „сваки дан је понедељак”, алудирајући на будност и позорност која је неопходна за извршавање задатака, као и на то да се сваког дана посао започиње изнова.

Према речима мајора Хозе Енрике Талавана, начелника Тактичко-оперативног центра, упркос захтевним задацима, сарадња са припадницима српског контингента одвија се веома лако, првенствено због сличног начина размишљања и рада.

– Када радим са мировњацима из Србије потпуно је исто као кад радим са припадницима мог шпанског контингента, само говоримо енглески. Изузетно су вредни радници, али се то не одражава лоше на њихово расположење, чак напротив, што је нарочито значајно за обављање захтевних дужности у Центру – наглашава мајор Талаван.

Капетан Милан Терзић на дужности је штабног официра на позицији Г-3 у Тактичко-оперативном центру, где се дневно реализује се више од 300 активности.

– Дежурни официри константно прате ситуацију на терену, али смо, такође, били у прилици да обиђемо најважније осматрачнице у зони операције Сектора „Исток”, где смо стекли бољу слику о томе шта јединице у



## СВУДА СУ ДОБРОДОШЛИ

Боравак у мисији за неке од припадника српског контингента одлична је прилика да усаврше или науче још неки страни језик, а највише интересовања има за часове шпанског и арапског. О својим ученицима, професорка Натали Монзер говори бираним речима, истичући посебно њихову посвећеност и одлучност у савладавању комплексног арапског писма. Осим на часовима, дружење са српским мировњацима професорка Натали наставља и у православној Цркви Светог Ђорђа у оближњем месту Ебел Ел Саки, у чијем хору пева сваке недеље, а кога припадници српског контингента радо посећују и у коме се причешћују.

Ко је бар једном крочио на тло манастира у месту Дер Мимесу није остао равнодушан пред нестварном лепотом места на коме је та православна светиња саграђена. Живописни мозаици којима је спољашност манастира богато украшена и топла добродошлицу оца Салима додатни су мотив да му се изнова врате. О утиску који наши мировњаци остављају на локално становништво најбоље сведочи и то да је Валид Хазбани, градоначелник Дер Мимаса, из пијетета према српским мировњацима са којима негује одличну сарадњу, научио да изговори и „Христос се роди“, указујући на значај највећег празника у православном свету и веру која их повезује.

нашем сектору, заправо, раде. Самим тим, када смо с одређених критичних тачака добијали податке, већ смо унапред знали основне информације о терену и где може да дође до проблема – наглашава капетан Терзић, указујући да је задатак Центра обликовање и слање комплетних информација, које долазе од војника на терену, јер свако на другачији начин описује догађаје који је видео.

## Цивилно-војна сарадња

Веома значајан сегмент мултинационалне операције UNIFIL јесте и цивилно-војна сарадња, која се огледа у успостављању и одржавању контаката и веза са локалним становништвом на југу Либана. Радећи у оквиру Одсека за цивилно-војну сарадњу, поручник фрегате Бобан Марјановић каже да је најчешће реч о пројектима мисије и асистенција медицинских тимова у оквиру чете.

– Моја основна дужност је реализација пројеката UNIFIL-а, као и оних које је финансирала Краљевина Шпанија. Током године, успешно је завр-

шено осам пројеката, а у току је још пет. Један од актуелних јесте и обнова зграде општине Хула, у оквиру непалског батаљона, као и помоћ Институту за пољопривреду у Маркаби. Имамо и пројекат обуке жена у изради накита, сапуна, рукотворина, цртању на грнчарији, јер је тај предео познат по изради грнчарије – објашњава поручник фрегате Марјановић.

Такође, због великог броја пожара у зони операције, како каже, ове године тежиште је на пројектима опремања и обуке ватрогасних јединица у јужном Либану, а у току је пројекат обезбеђивања канти и камиона за смеће, као и контејнера због проблема који су настали у тој области. Говорећи о медицинском тиму у окви-

ру нашег контингента, кога чине лекар и медицински техничар, он истиче да је реч о задатку попут акције „Лекар на селу“ коју организује Војска Србије у руралним крајевима наше земље.

## База УН 9-66

С нишког аеродрома „Константин Велики“ крајем маја кренули су пут Либана. Од тог дана, нова адреса за 128 старешина и војника пешадијске чете Четврте бригаде Копнене војске је база УН 9-66 у Сектору „Исток“. Командир чете мајор Горан Дејановић објашњава да су задаци које извршава јединица у складу с Резолуцијом 1701 Савета безбедности Уједињених нација, од којих је основ-

ни надгледање прекида непријатељства између Либанских оружаних снага LAF, с једне стране „плаве линије“, и израелских снага с друге.

– Надгледање прекида непријатељстава обављамо свакодневним патролирањем дуж „плаве линије“, као и реализацијом заједничких активности са припадницима LAF-а. Активни смо, такође, у пружању помоћи цивилном становништву, где се посебно истиче медицински тим, кога чине доктор и медицински техничар, који скоро свакодневно реализују медицинске асистенције у скоро свим насељеним местима у зони одговорности без обзира на верску припадност – објашњава мајор Дејановић.

Према његовим речима, до сада је успешно обављено 57 медицинских асистенција и прегледано више од хиљаду мештана. Говорећи о безбедносној ситуацији у зони одговорности батаљона, мајор Дејановић оцењује да је релативно стабилна.

– Од нашег доласка у мају до данас није било дешавања које битно утичу на погоршање безбедносне ситуације. Међутим, имајући у виду окружење у коме се налазимо, као и историјат ратних дешавања на овим просторима, сваком задатку прилазимо крајње обазриво и професионално, у складу с правилима УН – наглашава мајор Дејановић.

## Не заостају за најбољима

Живот на бази УН 9-66 врло је динамичан. Док се део мировњака припрема за патролу, остали који су дневне задатке извршили, слободно време употпуњују спортским активностима или гледањем телевизије, у ТВ сали на којој се емитују и српски канали.

Говорећи о искуствима током претходна четири месеца, капетан Далибор Вељковић, командир пешадијског вода, каже да је пре доласка са колегама делио бригу да ли су довољно припремљени за изазове које их очекују у UNIFIL-у. Међутим, како каже, већ у првим данима боравка у Мисији та бојазан је нестала.

– Када је реч о обучености и оспособљености, утисак свих нас, али и колега из осталих контингената, јесте да нимало не заостајемо у одно-

су на остале оружане снаге и у потпуности смо спремни за извршење свих постављених задатака – оцењује капетан Вељковић. У односу на претходне српске контингенте, додаје он, новина је да се обука са припадницима либанских оружаних снага изводи једном месечно.

А оно што је константа и око чега нема дилеме, наглашава капетан Вељковић, јесте чињеница да српски мировњаци у UNIFIL-у Војску Србије и Републику Србију представљају на најбољи могући начин.

Једна од четири девојке у српском контингенту је и десетар Јована Јовановић, стрелац у првом одељењу првог вода пешадијске чете, која каже да је задовољна условима живота и рада на бази. Собу дели са колегиницом, такође десетаром Јеленом Цветковић, а после напорних обавеза током седмице, како наводи, недеља је, углавном, резервисана за посету манастиру у оближњем месту Дер Мимас.

## Укусни залогаци куvara пешадинца

Иако им недостају српски специјалитети, наши мировњаци кажу да су се врло брзо прилагодили шпанској кухињи, у којој преовлађују морски плодови и риба.

А када на бази УН 9-66 замирише роштиљ, нема много дилеме ко је главни „кривац“ за то. Реч је, наиме, о старијем воднику прве класе Бојану Ђорђевићу, пешадинцу с кулинарским афинитетима, на дужности референта контроле и поделе хране на бази. Популарност је стекао и на заједничким забавама које се организују са припадницима осталих контингената, а који су прилика да се презентују специјалитети српске кухиње. Српски гурманлуци с роштиља највише симпатија побрали су код шпанских мировњака.

– У таквим приликама припремамо јела с роштиља – пљескавице, лесковачке уштипке, кременадле, шницле, али и неизоставне паприке с белом луком и урнебес салату. Свима се највише свиђају уштипци, јер поседују специфичну комбинацију зачина с нашег поднебља – истиче старији водник Ђорђевић, додајући да је уз мало сналажења, ипак, успео да прикупи све неопходне намирнице за роштиљ на југу Либана.

## Стварати мир је теже него водити рат

У Сектору „Запад“ мултинационалне операције UNIFIL, у Накури, српски мировњаци ангажовани су





као штабни официри у Команди мисије и у бази УН 1-26, у којој је смештен вод за заштиту снага. Командант Сектора бригадни генерал Салваторе Куочи, објашњавајући структуру мисије, истиче да тим делом зоне операције командују италијанске снаге.

– Радећи по Резолуцијом 1701, обезбеђујемо мир на југу Либана, од реке Литани до „плаве линије“, која је, у суштини, граница између Израела и Либана, помажемо у очувању мира и бринемо о безбедности и потребама локалног становништва – истиче генерал Куочи. Оцењујући ангажовање српског контингента у оквиру италијанских снага, командант каже да је изузетно задовољан начином извршавања задатака припадника наше војске, истичући да је и досадашња сарадња била на веома високом нивоу.

Према његовим речима, одлука да се прикључи некој од мултинационалних операција за припадника оружаних снага значи, пре свега, стицање искуства, унапређење војничких вештина и прилика за рад у УН окружењу, које је специфично.

– Стварати мир је много теже него водити рат. Војници су обучени да воде ратове, а спровођење мира је нешто сасвим другачије и прате га многобројни изазови – наглашава генерал Куочи и додаје да су „плаве беретке“ не само војници, већ и дипломате, али и неко ко помаже локалном



становништву. Кључну улогу у таквој операцији, истиче генерал Куочи, има сарадња са локалним становништвом, као и са либанским оружаним снагама LAF, јер су на путу до мира они најважнији партнери.

### Уз мото средњевековне регименте

Једна од најживописније декорисаних канцеларија у Сектору „Запад“ припада команданту италијанског батаљона пуковнику Ђованију Бјондију, а права мала збирка војничких артефаката открива да је реч о припаднику регименте „Genoa Cavalry“, која се од оснивања 1683. године води крилатицом „Пешке или на коњу, моја част је без премца“.

Пуковник Бјонди, који је на тој дужности од прошлогодишњег априла, сарадњу са српским официрима у оквиру свог контингента оцењује као веома интересантну, јер је реч о „добрим момцима с високом нивоом професионалности“. Дух добре сарадње негује се, такође, и са припадницима осталих нација у оквиру контингента, као што су Јужна Кореја, Малезија, Ирска...

– Ситуација на терену је релативно стабилна и мирна, али засигурно, највише напора улаже се ради успостављања коректних односа с локалним властима, као и либанским оружаним снагама LAF – објашњава пуковник Бјонди. Али, додаје, иако је ситуација тренутно стабилна, треба имати у виду, на основу ранијих искустава, да

се ниво опасности може брзо повећати. Према његовим речима, још један од изазова јесте изградња професионалне сарадње са свима унутар УН организације, која броји 39 земаља.

– Важан задатак за све нас је да дозволимо различитим оружаним снагама да деле искуство и начин рада – закључује командант Сектора „Запад“.

### Будно око српских мировњака

О великом поверењу које уживају припадници нашег контингента, и у људском и у професионалном смислу, сведочи и њихово ангажовање на задацима обезбеђења мировњака и средстава у зони операције. Панцир

тежак скоро двадесет килограма, шлем и борбена опрема, ни најмање не ометају наше војнике да, на неумољивом сунцу источног Медитерана, с изузетном посвећеношћу обављају поверене им важне задатке. Капетан Владимир Цветковић на дужности је командира вода за заштиту снага у Либану на позицији УНП 1-26 у бази познатијој као „Ал Мансури“, која се налази 85 километара јужно од Бејрута, у Сектору „Запад“.

– На задацима смо обезбеђења базе, људи и материјала у њој, а ангажовани смо у оквиру италијанског батаљона, с њиховом првом борбеном групом. У бази су тренутно 33 припадника српског контингента, разврстана у шест тимова – објашњава капетан Цветковић, додајући да су од првог дана у бази, у сарадњи са осталим припадницима мултинационалне операције, стекли само добра искуства.

Рад у мултинационалном окружењу, према његовим речима, пружа могућност да се сагледа како живе и раде припадници осталих армија, али и да се чује нешто више о њиховим искуствима. Како каже, српски мировњаци задовољни су смештајем у бази „Ал Мансури“, али и да је породица једино оно што им током шестомесечног ангажмана у мисији највише недостаје.

У поменутој бази, којој су италијански мировњаци наденули и име „Антонући“, заставник Жељко Перковић на дужности је другог заменика командира вода за заштиту снага.

– Моји задаци су, пре свега, да контролишем људе који се налази на обезбеђењу базе – објашњава заставник Перковић. Тек када после напорног радног дана одложи плаву беретку, са колегама најчешће проводи време одмеравајући умешност у стоном тенису. С друге стране стола, како наводи, најчешће су његови вршњаци, заставници, који се у италијанској војсци називају „маршали“, додајући, с нескривеним задовољством, да смо „наравно, ми бољи“. Сталан приступ интернету и незаобилазне друштвене мреже, како каже, знатно олакшавају контакт са породицом.

## Надгледање неба и друмова

У Штабу мисије UNIFIL у Накури, чије ободне заплускују таласи Средоземног мора, а поглед на пучину која оставља без даха пара висока, густа ограда од бодљикаве жице, ангажована су двојица припадника српског контингента. Мајор Срђан Илић, представник Војске Србије у Штабу Команде мултинационалне операције у Либану, на дужности је заменика начелника Одсека за ваздухопловне операције.

– У овом одсеку бавимо се активностима ваздухопловних снага које су активне у ваздушном простору изнад територије Либана. Та позиција специфична је управо због тога што подразумева ваздухопловно искуство првенствено због стручних анализа за потребе званичника операције UNI-

FIL, на дневном, седмичном, месечном и годишњем нивоу, које су у надлежности Одсека – објашњава мајор Илић и указује да је још једна од специфичности његовог ангажмана то што траје 24 часа, али се у складу с динамиком обавеза, ипак пронађе време за и одмор и дружење са колегама на осталим базама.

Како прича капетан Дарко Томић, на дужности штабног официра у транспортној секцији групе за одржавање Команде мисије, његов основни задатак јесте одржавање оклопних возила и контрола њиховог одржавања, као и све активности које се односе на њихову употребу у зони операције.

– Секундарни задатак је да као члан комисије за испитивање и контролу опреме држава које се налазе у зони операције проверавам, контролишем и издајем дозволу о оперативности тих средстава, како би одређена држава за опрему добила надокнаду – наглашава капетан Томић, додајући да је због посла често на путу, у обиласцима и контролама, што је прилика да се стекне увид у то какву опрему користе остале војске.

Ипак, хиљаде километара које их раздвајају од породица, понекад могу да буду велики изазов, али олакшавајућа околност јесте то што код једногодишњег ангажмана у мисији слободни дани могу да се искористе и за посету породици.

Док заставе у бази „Мигел де Сервантес“ остају за нама, сумирајући утиске након пет дана проведених „у чизмама“ српских мировњака, у једно смо били сигурни – својим професионализмом, војничким вештинама и ведрином духа, они су прави амбасадори наше земље у свету. Јер, извршавајући задатке у име своје јединице, они не репрезентују само Војску, већ и боје своје земље у међународном окружењу. А по повратку у Србију, у своје јединице, осим радног искуства у мултинационалном окружењу, сврставају се у ред оних припадника наше војске који су учествовали у све три њене мисије. Као што је један од мировњака оценио, „много је теже стварати мир него водити рат“, о чему најбоље сведоче искуства чувара крског мира на југу Либана. ■

Биљана МИЉИЋ

